

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY-4101-07-01/2012
P/12/057

Bydgoszcz, dnia lipca 2012 r.

**Pani
Alicja Golon
Dyrektor
Zespołu Szkół Nr 6
w Toruniu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy przeprowadziła kontrolę w Zespole Szkół Nr 6 w Toruniu, zwanym dalej „Zespołem”, w zakresie kształcenia uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w latach szkolnych 2009/2010 – 2011/2012.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 lipca 2012 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Zespołu w skontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Podstawą pozytywnej oceny było m.in.: sprawowanie skutecznego nadzoru pedagogicznego przez Panią Dyrektor, właściwa organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, realizowanie zajęć pozalekcyjnych, zatrudnianie nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje, analizowanie wyników egzaminów zewnętrznych oraz wdrażanie programów poprawy efektywności kształcenia, rzetelne ujmowanie w Systemie Informacji Oświatowej (SIO) danych o uczniach niepełnosprawnych oraz zapewnienie prawidłowej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej nad uczniami.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły: braku zabezpieczenia szlaku komunikacyjnego wychodzącego poza teren Zespołu w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście na jezdnię; braku udokumentowania zaleceń wydanych w sprawie zapobiegania wypadkom uczniów, niezamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.

1. W okresie objętym kontrolą Pani Dyrektor opracowywała na każdy rok szkolny plany nadzoru pedagogicznego zawierające cele, przedmiot ewaluacji wewnętrznej oraz jej harmonogram; tematykę i terminy przeprowadzania kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły, tematykę szkoleń i narad dla nauczycieli, zgodnie § 21 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego², zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego”. Plany przedstawiano Radzie Pedagogicznej we właściwym terminie, tj. do 23 listopada 2009 r. i do 15 września w 2010 r. i 2011 r.

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82

² Dz. U. Nr 168, poz. 1324

Określone w planach nadzoru pedagogicznego obszary i przedmiot ewaluacji odpowiadały treściom zawartym w pkt. II Załącznika do rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Z przeprowadzonej ewaluacji sporządzano raporty, które wraz z wnioskami przedstawiano na posiedzeniach Rady Pedagogicznej, a następnie skutecznie podejmowano ich realizację.

W okresie objętym kontrolą osoby upoważnione do sprawowania nadzoru pedagogicznego prowadziły m.in. kontrole przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej Zespołu. Wspomnianym nadzorem objęto również prowadzenie dokumentacji szkolnej, w tym dzienników lekcyjnych. Ponadto w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego poddano analizie pracę nauczycieli, monitorowano realizację podstawy programowej oraz prowadzono obserwacje zajęć.

Prawidłowo realizowano założone na poszczególne lata plany doskonalenia zawodowego. Ponadto nauczyciele uczestniczyli w różnych formach doskonalenia zawodowego nie wynikających z planu, w tym podnosili swoje kwalifikacje odnośnie kształcenia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

2. W Zespole wdrożono obowiązujący od 1 września 2011 r. model organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów wprowadzony rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach³, zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej”. Pani Dyrektor powołała w terminie do dnia 31 marca 2011 r. zespoły zajmujące się planowaniem i koordynowaniem udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, zgodnie z § 34 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z § 20 ust. 1 rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, które ustaliły formy, zakres i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla poszczególnych uczniów. O ustalonych formach i zakresie pomocy oraz wymiarze godzin poinformowano na piśmie rodziców uczniów.

Uczniom Zespołu zapewniono zajęcia specjalistyczne zalecane w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego, a także zajęcia psychoedukacyjne prowadzone przez psychologa i pedagoga szkolnego, który pełnił również funkcję doradcy zawodowego.

W latach 2009/2010 i 2010/2011 opracowano dla uczniów indywidualnie programy edukacyjne, wymagane § 5 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach⁴, zawierające między innymi charakterystykę ucznia, wskazania dotyczące pracy z uczniem, dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów oraz rodzaje pomocy i wsparcia, w tym rodzaje zajęć specjalistycznych.

W roku szkolnym 2011/2012 dla uczniów zespołu opracowano indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne (tzw. IPET-y), uwzględniające zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego. Programy te zostały dostosowane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów, zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach⁵.

3. W Zespole zapewniono uczniom pozalekcyjne zajęcia sportowo-rekreacyjne: piłka nożna, piłka halowa, unihokej, gimnastyka korekcyjna na basenie, w których w latach szkolnych 2009/2010, 2010/2011 i 2011/2012 wzięło udział odpowiednio 47, 50 i 47 uczniów. Ponadto zorganizowano koło komputerowe, zajęcia taneczne, koło teatralno-muzyczne, koło fizyczne, w których w latach szkolnych 2009/2010, 2010/2011 i 2011/2012 wzięło udział odpowiednio 68, 32 i 40 uczniów.

Zespół w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych” zrealizował projekty: „W drodze do sukcesu” – w roku szkolnym 2010/2011; - „Indywidualizacja procesu

³ Dz. U. Nr 228, poz. 1487

⁴ Dz. U. Nr 19, poz. 166 – utraciło moc z dniem 01.09.2011 r.

⁵ Dz. U. Nr 228 poz. 1489

nauczania i wychowania uczniów klas I-III szkół podstawowych” – w latach szkolnych 2010/2011, 2011/2012; „Więcej możliwości więcej szans” – w latach szkolnych 2009/2010, 2010/2011. W ramach projektów realizowano 19 dodatkowych zajęć w wymiarze 1137 godzin, w których wzięło udział łącznie 239 uczniów. Przeprowadzono między innymi dodatkowe zajęcia logopedyczne, socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne, zajęcia przedmiotowe np. z przyrody, z matematyki, z technologii informacyjno-komunikacyjnej, języka niemieckiego, informatyczne.

4. W Zespole podejmowano działania zmierzające do poprawy efektywności kształcenia. W tym celu dokonywano analizy wyników egzaminów zewnętrznych, tj. sprawdzianu w klasie szóstej szkoły podstawowej i egzaminu w klasie trzeciej gimnazjum oraz egzaminów próbnych przeprowadzanych w szkole. Wnioski z analiz były corocznie wykorzystywane do opracowania programów poprawy efektywności kształcenia, do których załącznikami były harmonogramy mierzenia osiągnięć edukacyjnych oraz programy naprawcze. W poszczególnych latach zrealizowano przyjęte programy, a wnioski z ich realizacji przedstawiono Radzie Pedagogicznej.

5. W Systemie Informacji Oświatowej wpisano dane wynikające z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. W toku kontroli dokonano analizy 30% (152) orzeczeń posiadanych przez uczniów uczęszczających do Zespołu w każdym roku szkolnym objętym kontrolą i stwierdzono, że wszyscy objęci badaniem uczniowie posiadali orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

6. Uczniom Zespołu zapewniono profilaktyczną opiekę zdrowotną, świadczoną przez lekarza pediatrę (raz w tygodniu) oraz higienistkę szkolną (od poniedziałku do piątku). Zakres opieki obejmował: badania profilaktyczne, promocję zdrowia, pomoc doraźną, fluoryzację.

Ponadto uczniowie Zespołu byli objęci opieką profilaktyczną lekarza dentysty m.in. w zakresie prowadzenia profilaktycznych badań stomatologicznych i ortodontycznych.

7. W 2010 r. i 2011 r. w Zespole dokonywano wydatków bez przekroczenia limitu ustalonego w planach finansowych. W 2010 roku Zespół dokonał wydatków w łącznej kwocie 5.052.918 zł – z czego 4.879.267 zł otrzymano od organu prowadzącego, a 173.651 zł sfinansowano z dochodów własnych. W 2011 roku wydatki wyniosły 5.328.921 zł, – z czego 5.214.420 zł otrzymano od organu prowadzącego, a 114.500 zł sfinansowano z dochodów własnych. W I kwartale 2012 roku wydatki wyniosły 1.561.274 zł - z czego 1.530.262 zł otrzymano od organu prowadzącego, a 31.012 zł sfinansowano z dochodów własnych. W 2010 r. ogółem wydatki wykonano w 99,97%, a w 2011 r. w 100%.

W wyniku kontroli dwóch najwyższych pozapłacowych wydatków poniesionych w 2010 r. i 2011 r. stwierdzono, że poniesiono je na podstawie zamówień publicznych udzielonych w trybie przetargu nieograniczonego, przeprowadzonego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶, zwanej dalej „Pzp”. Przedmiotem obu postępowań były roboty budowlane, których prawidłowe wykonanie zostało potwierdzone protokołami odbioru. Wykonawcy zamówienia z 2010 r. wypłacono wynagrodzenie na podstawie faktury VAT, w kwocie przewidzianej w zawartej umowie tj. 123.220 zł. Wynagrodzenie wykonawcy zamówienia z 2011 r. zostało prawidłowo obniżone o wartość przewidzianej w umowie kary umownej, za 22 dni opóźnienia w wykonaniu zamówienia, w wysokości 1% za dzień opóźnienia. W umowie przewidziano wynagrodzenie w wysokości 161.387,86 zł brutto, kara umowna wyniosła 35.505,36 zł, wypłacono 125.882, 50 zł.

W obu powyższych postępowaniach, stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na niezamieszczeniu w Biuletynie Zamówień Publicznych wymaganego art. 95 ust 1 Pzp ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.

Za przygotowanie i przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia odpowiadała Pani Dyrektor, jako kierownik zamawiającego, na podstawie art. 18. ust. 1. Pzp. Zgodnie z Pani wyjaśnieniami obowiązek zamieszczenia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia powierzono pracownikowi, który nie wywiązał się z niego.

8. Uczniom zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole, a budynek szkoły był dostosowany do korzystania przez osoby niepełnosprawne. Stwierdzono brak zabezpieczenia szlaku komunikacyjnego wychodzącego poza teren szkoły w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście na jezdnię, czym naruszono § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759.

bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁷, zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie bezpieczeństwa”.

W Rejestrze wypadków, do prowadzenia którego zobowiązana była Pani Dyrektor na podstawie § 50 ust. 1 rozporządzenia w sprawie bezpieczeństwa, w kolumnie 8. „Środki zapobiegawcze, wydane zarządzenia” nie zamieszczono adnotacji dotyczących ustalenia środków niezbędnych do zapobieżenia wypadkom.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) umieszczanie w Biuletynie Zamówień Publicznych wymaganych ogłoszeń,
- 2) podjęcie działań mających na celu zabezpieczenie szlaku komunikacyjnego wychodzącego poza teren szkoły w sposób uniemożliwiający bezpośrednie wyjście na jezdnię,
- 3) rzetelne prowadzenie rejestru wypadków.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁷ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.